

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței
judecătorul

Tatiana Vieru,

judecători

Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Mîrza Viorica, reprezentată de avocatul Enachi Vitalie,

în cauza la cererea cu privire la insolvabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Ilimad-Construct”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2017, prin care s-a respins contestația creditorului Mîrza Viorica ca neîntemeiată,

C O N S T A T Ă :

La 18 octombrie 2013 SA „Concord-Strășeni” s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Ilimad-Construct”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013 s-a admis spre examinare cererea introductivă.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 03 martie 2014 a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Ilimad-Construct”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității ÎI „Manalati Tair”. A fost stabilit termenul de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor până la 14 aprilie 2014, pentru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor până la 21 aprilie 2014 și ședința de validare a creanțelor pentru data de 28 aprilie 2014, ora 11:30.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2014 s-a intentat procedura falimentului față de SRL „Ilimad-Construct”.

La 21 iulie 2014 Popovici Oleg a depus cerere de repunere în termenul de înaintare a creanței și admiterea creanței față de SRL „Ilimad-Construct” în valoare de 11 800 euro.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 24 iulie 2014 a admis demersul depus de Popovici Oleg, fiind repusă în termen cererea de înaintare a creanțelor.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014 s-a admis cererea și s-a validat Popovici Oleg ca creditor al SRL „Ilimad-Construct” cu suma de 11 800 euro.

La 14 aprilie 2016 Vutcarău Vasile a depus cerere, prin care a solicitat substituirea creditorului Popovici Oleg cu creditorul Vutcarău Vasile, invocând că prin acordul de cesiune a creanțelor nr. 6685 din 17.11.2014, creditorul Popovici Oleg a transmis cesionarului Vutcarău Vasile drepturile de creanță rezultate din contractul cu privire la investirea capitalului în construcția complexului locativ de pe str. xxxx nr. xx, or. xxxx, înregistrat sub nr. 7783 din 19.10.2011, având drept obiect apartamentul nr. xx cu suprafața de xxxx m.p., cu nr. cadastral xxxxx. S-a stabilit că pentru cesionarea dreptului cesionarul va plăti cedentului o remunerație în mărime de 11 800 euro. Prin acordul nominalizat s-a stabilit că, cesionarul devine creditor în raport cu debitorul, substituindu-l în drepturi pe cedent.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016 s-a admis demersul și s-a substituit creditorul Popovici Oleg cu creditorul Vutcarău Vasile din tabelul creanțelor debitorului SRL „Ilimad-Construct”.

La 20 februarie 2017 Mîrza Viorica a depus contestație asupra creanței lui Popovici Oleg, invocând că la validarea creanței acestuia s-a comis o eroare esențială, precum și nu au fost prezentate documente justificative ce ar demonstra achitarea sumelor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2017 s-a respins contestația creditorului Mîrza Viorica asupra creanțelor lui Popovici Oleg, cesionate lui Vutcarău Vasile.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 12 iulie 2017 a admis recursul declarat de către creditorul Mîrza Viorica, a casat încheierea instanței de insolabilitate din 10 aprilie 2017, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată. (f.d. 98-99)

Rejudecând contestația depusă de Mîrza Viorica, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 18 decembrie 2017 a respins-o ca neîntemeiată.

La 22 decembrie 2017 Mîrza Viorica, reprezentată de avocatul Enachi Vitalie, a declarat recurs nemotivat. Ulterior, la 13 martie 2018 a depus recurs motivat, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2017 ca neîntemeiată, cu soluționarea prin decizie a problemei de fond, prin care să fie admisă contestația și exclusă creanța lui Popovici Oleg din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Ilimad-Construct”. (f.d. 166-167, 192-198)

În motivarea recursului reprezentantul recurentei a invocat că încheierea instanței de insolabilitate este nefondată și ilegală, deoarece nu au fost luate în considerație temeiurile casării încheierii anterioare din 10 aprilie 2017, fiind expuse aceleași argumente.

A menționat că instanța de insolabilitate nu a stabilit existența documentelor justificative legale, care ar confirma achitarea sumei în baza contractului de investiții de către Popovici Oleg debitorului SRL „Ilimad-Construct”.

Suplimentar a menționat că examinarea cauzei a fost fixată pentru 18 decembrie 2017, ora 16:15 în sala nr. 13, însă a avut loc ședința în sala nr. 9, fapt despre care au aflat la 16:30. Respectiv la ședința de judecată nu au participat, neavând posibilitate de a da explicații, fiindu-i îngădit accesul la justiție.

La 12 martie 2018 și la 27 martie 2018 Popovici Oleg a depus referințe solicitând respingerea recursului declarat de către Mîrza Viorica, deoarece nu întrunește condițiile prevăzute la art. 437 alin. (1) lit. f) CPC, cu menținerea încheierea instanței de insolvabilitate. (f.d. 172-174, 206-213)

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Reieșind din materialele cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2014 s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Ilimad-Construct” și s-a desemnat în funcție de administrator al insolvabilității ÎI „Manalati Tair”. Termenul de înregistrare a cererilor și de validare a creanțelor a fost stabilit pentru 14 aprilie 2014, iar termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv, a fost stabilit până la 21 aprilie 2014, iar ședința de validare a creanțelor pentru 28 aprilie 2014, ora 11:30.

La 21 iulie 2014 Popovici Oleg a depus cerere de repunere în termen de înaintate a creanței și admiterea creanței față de SRL „Ilimad-Construct” în valoare de 11 800 euro. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2014 s-a admis demersul lui Popovici Oleg și s-a repus în termen cererea de înaintate a creanței.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 octombrie 2014 a admis cererea și a validat creanța lui Popovici Oleg ca creditor al SRL „Ilimad-Construct” cu suma de 11 800 euro.

La 14 aprilie 2016 Vutcarău Vasile a depus o cerere, prin care a solicitat substituirea creditorului Popovici Oleg cu creditorul Vutcarău Vasile, invocând contractul de cesiune a creanței, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2016, cererea a fost admisă cu substituirea creditorului Popovici Oleg cu creditorul Vutcarău Vasile în tabelul creanțelor debitorului SRL „Ilimad-Construct”.

Ulterior, la 20 februarie 2017 Mîrza Viorica a depus contestație asupra creanței lui Popovici Oleg, în temeiul art. 144 alin. (8) din Legea insolvabilității, solicitând admiterea contestației și radierea creanței lui Popovici Oleg, cesionată lui Vutcarău Vasile.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 10 aprilie 2017 a respins contestația depusă de către Mîrza Viorica ca fiind neîntemeiată, fiind casată prin decizia Curții Supreme de Justiție prin decizia din 12 iulie 2017, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Rejudecând contestația depusă de creditorul Mîrza Viorica, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 18 decembrie 2017 a respins-o ca neîntemeiată.

La 22 decembrie 2017 și la 13 martie 2018 Mîrza Viorica, reprezentată de avocatul Enachi Vitalie, a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Curții de

Apel Chișinău din 18 decembrie 2017 ca neîntemeiată, cu soluționarea prin decizie a problemei de fond, prin care să fie admisă contestația și exclusă creanța lui Popovici Oleg din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Ilimad-Construct”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră prematură concluzia instanței de insolvabilitate, din următoarele motive.

Din speță rezultă că Popovici Oleg a încheiat cu SRL „Ilimad-Construct” contractul cu privire la investirea capitalului în construcția complexului locativ de pe str. xxxxx nr. xx, or. xxxxx, înregistrat sub nr. 7783 la 19.10.2011, având drept obiect apartamentul nr. xx cu suprafața de xxxxx m.p., nr. cadastral xxxxx.

La 21 iulie 2017 Popovici Oleg a depus cerere de repunere în termenul de înaintare a creanței și admiterea creanței față de SRL „Ilimad-Construct” în valoare de 11 800 euro.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2014 s-a admis demersul lui Popovici Oleg și s-a repus în termen cererea de validare a creanței. Ulterior, instanța de insolvabilitate, prin încheierea din 30 octombrie 2014 a admis cererea și a validat creanța lui Popovici Oleg ca creditor garantat al debitorului SRL „Ilimad-Construct” cu suma de 11 800 euro.

Prin acordul de cesiune a creanțelor nr. 6685 din 17.11.2014, creditorul Popovici Oleg a transmis cesionarului Vutcarău Vasile drepturile de creanță rezultate din contractul cu privire la investirea capitalului în construcția complexului locativ din or. xxxxx, str. xxxxx nr. xx, înregistrat sub nr. 7783 din 19.10.2011, având drept obiect apartamentul nr. xx cu suprafața de xxxxx m.p., cu nr. cadastral xxxxx. S-a stabilit că pentru cesionarea drepturilor „cesionarul” va plăti „cedentului” o remunerație în mărime de 11 800 euro. Prin acordul nominalizat s-a stabilit că, cesionarul devine creditor în raport cu debitorul, substituindu-l în drepturi pe cedent.

La 14 aprilie 2016 Vutcarău Vasile a depus cerere, prin care a solicitat substituirea creditorului Popovici Oleg cu creditorul Vutcarău Vasile, invocând contractul de cesiune a creanței. Instanța de insolvabilitate prin încheierea din 25 aprilie 2016 a admis demersul și a substituit creditorul Popovici Oleg cu creditorul Vutcarău Vasile din tabelul creanțelor debitorului SRL „Ilimad Construct”.

Ulterior, la 20 februarie 2017 Mîrza Viorica a depus contestație asupra creanței lui Popovici Oleg, în temeiul art. 144 alin. (8) al Legii insolvabilității.

Verificând legalitatea încheierii în raport cu criticile formulate în recurs, instanța de recurs consideră că la adoptarea încheierii contestate nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționare pricinii în fond, situație ce impune rejudecare cauzei, ori, din acest motiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a se expune privitor la corectitudinea aplicării normelor de drept material, atunci când fondul a fost cercetat superficial.

În conformitate cu art. 356 CPC cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Potrivit art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile CPC și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 140 alin. (1) al Legii insolvenței dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Conform art. 141 alin. (1) al legii menționate supra, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19. (3) La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Potrivit art. 142 alin. (1) al Legii insolvenței creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

În conformitate cu art. 144 alin. (1) al Legii insolvenței debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Instanța de insolvență soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz. Dacă o creanță este contestată de unul dintre creditori, creditorul a cărui creanță se contestă poate aduce dovezi și își poate exercita alte drepturi pentru a contracara contestațiile. Dacă creanța este întemeiată pe un titlu executoriu sau pe o hotărâre judecătorească, sau pe o hotărâre arbitrală definitivă, sarcina probei contrare aparține contestatarilor. După expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin. (2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul consideră că instanța de insolvență, la caz Curtea de Apel Chișinău prematur a conchis că creanța lui Popovici Oleg se bazează pe acte confirmative, și că prin includerea în contractul de investiții în construcții a sintagmei precum că, prețul bunului deja a fost achitat, se denotă transmiterea banilor, iar contestația creditorului Mîrza Viorica este una neîntemeiată, ori materialele cauzei reflectă contrariul.

Instanța de recurs consideră că instanța de insolvență, rejudecând speța dată, a examinat superficial cauza, fără a face o analiză amplă a dovezilor prezentate de participanții la proces, în coraborare cu normele de drept material aplicabile speței. De asemenea, concluziile instanței de insolvență precum că contestația creditorului Mîrza Viorica este neîntemeiată, având în vedere că creanța lui Popovici Oleg, preluată de Vutcarău Vasile, este confirmată, sunt pripite, ori în acest sens nu au fost prezentate careva probe justificative.

Potrivit art. 19 alin. (1), (2) și (3) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare. Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar dacă aceasta este imposibil – nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului. Documentele primare în cazul achitărilor în numerar, conform legislației sunt bunurile fiscale, prevedere expresă în Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28.04.1998. Astfel, în calitate de documente primare ce confirmă efectuarea plăților către debitorul insolubil SRL „Ilimad-Construct” în numerar, pot fi recunoscute doar bonurile fiscale, emise conform legislației în vigoare, sau după caz ordinele de plată, care constituie temei pentru contabilizarea operațiunilor economice de încasare a numerarului.

Instanța a concluzionat prematur existența creanței de 9800 euro a lui Popovici Oleg față de SRL „Ilimad-Construct”, ori documente confirmative nu au fost administrate.

Mai mult, la dosar lipsește contractul cu privire la investirea capitalului în construcția complexului locativ din or. xxxxx, str. xxxx nr. xx, înregistrat sub nr. 7783 din 19.10.2011, dar instanța de insolabilitate îi dă apreciere ca probă certă. Din recursul creditorului Mîrza Viorica, rezultă că pct. 2 al contractului nr. 7783 din 19.10.2011, stabilește că prețul bunului va fi achitat la momentul semnării contractului (f.d. 195), pe când instanța menționează că în contract este stipulat că la momentul semnării contractului clientul, adică Popovici Oleg, a achitat suma de 9800 euro (f.d. 163). Aceste divergențe nu pot fi verificate în procedura de recurs.

De asemenea, instanței nu i-au fost prezentate probe contabile, care ar confirma că suma de 2000 euro a fost introdusă în contabilitatea debitorului, iar din mențiunea de pe contract reiese că suma de 2000 euro a fost primită de Mîrzac Vasile.

Prin urmare, instanța de insolabilitate nu a stabilit dacă banii preținși a fi transmiși lui Mîrzac Vasile au fost transmiși întreprinderii în condițiile când Popovici Oleg este avocat și cunoaște modul de achitare cu întreprinderea.

Astfel, este evident că instanța de insolabilitate, reexaminând contestația creditorului Mîrza Viorica nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită și nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine momentele importante pentru soluționarea justă a litigiului, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege, fapt ce impune casarea acesteia.

Totodată, în cadrul examinării contestației depusă de către Mîrza Viorica, Popovici Oleg a menționat că o firmă, care îi aparține, a prestat servicii juridice debitorului, iar în contractul de investiții este stipulat două modalități de achitare, achitarea banilor sau prestarea serviciilor. Este de notat, că instanța de insolabilitate, în speța dată urmează să clarifice dacă sumele au fost transmise SRL „Ilimad-Construct” sau nemijlocit persoanei fizice Mîrzac Vasile.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural,

instanța de recurs apreciază încheierea instanței de insolvabilitate ca fiind prematură.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de insolvabilitate în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvabilitate urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Mîrza Viorica, reprezentată de avocatul Enachi Vitalie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2017, în cauza privind insolvabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Ilimad-Construct”.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas